

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET ÄSKEKULLA I TINGSRYDS KOMMUN

Innehållsförteckning

BESKRIVNINGSDDEL.....	4
1. Syftet med reservatet.....	5
2. Administrativa data.....	5
3. Historisk markanvändning.....	7
4. Områdets bevarandevärden.....	7
4.1. Geovetenskapliga värden och förhållanden.....	7
4.2. naturvärden.....	7
4.3. Kulturhistoriska värden.....	8
4.4. Friluftsliv.....	8
4.5. Anläggningar.....	9
5. Genomförda inventeringar och dokumentation.....	9
PLANDEL.....	10
5. Skötselområden.....	10
5.1. Bevarandemål för hela området.....	10
5.2. Generella riktlinjer och åtgärder för hela området.....	10
5.3. Skötselområden.....	10
6. Jakt och fiske.....	16
7. Bränder, storm, översvämningar, insekts-/svampangrepp.....	16
8. Barnperspektivet.....	16
9. Utmärkning.....	16
10. Sammanfattning och prioritering av skötselåtgärder.....	17
11. Förvaltning, tillsyn och uppföljning.....	18
12. Karta.....	18
Skötselplanekarta.....	19

Foto på framsida: Bokskog i den centrala delen.

BESKRIVNINGSDDEL

Byn Äskekulla ligger på halvön Vemboö vid sjön Åsnen. Hela trakten kring Åsnen, och inte minst Vemboö och den i NV angränsande Sirkön, utmärker sig genom stor andel ädellövskog i mosaik med odlingsmarker. Trakten utmärker sig också för sin tradition av fruktodling och ängsfruktodlingar.

Huvuddelen av området är ädellövskog eller annan lövskog med inslag av ädellöv på hög bonitet. Bok, ek och hassel dominerar men det finns ett stort antal andra träd och buskar. I området finns också en stor variation vad gäller blandningar av trädslag inom bestånden. Det finns rena bokskogar, blandskogar av ek och bok, blandskogar av al och hassel och blandskogar med inslag av lind, lönn, ask, al, alm och apel. Inslaget av björk och asp är stort i alla delar. Sälg och rönn förekommer också. Bland buskar förekommer hagtorn, olvon, slån och nypon. Skogen som helhet har en stor variation i ålder, skiktning och slutenhet vilket visar att den till stor del är opåverkad av skogsbruk, annat än plockhuggning, sedan lång tid. Gamla kartor visar att stor del av skogen i området har lång kontinuitet på ädellövskog. Skogen i den sydvästra delen närmast gården är yngre.

På Äskekulla holme finns en yngre granplantering. Även utmed vägen finns en mindre ung granplantering. Utöver det finns enbart några få jättegranar vid strandkanten på fastmarken. Inslaget av tall är litet.

Markvegetationen är sparsam och saknas i den norra halvan i stora stycken eller består av väggmossa och andra vanliga mossor samt glest blåbärsris. I vissa delar finns inslag av harsyra och stinksyska. Stort inslag av majbräken och träjon i partier med rörligt markvatten.

Skogens medelålder är något över 100 år men de äldsta träden är närmare 200 år. Skogen har gott om död ved av olika trädslag och i olika former. Brandticka växer på stående björkhögstubbe och långfliksmossa finns på liggande död ved. Platt fjädermossa, fällmossa, guldlockmossa, klippfrullania, krushätte-mossa, lönnlav, rostfläck, glansfläck och gulnål växer på lövträdstammar. Flera hackspettsarter och andra hålbyggande fåglar trivs i området.

I området finns ett antal små åkrar med solbelysta bryn. I skogen finns stora ytor med fornåkrar.

Strandskogen mot sjön Åsnen är busk- och trädklädd och strandmiljön är stenig. Längst i söder finns en större klippa vid stranden, Jans hall. Mellan fastlandet och Äskekulla holme finns ett öppet strandkärr med inslag av träddungar.

1. SYFTET MED RESERVATET

Syftet med reservatet är:

- att bevara och restaurera naturskogsliknande ädellövskog och annan lövskog med inslag av smååkrar och bryn. Skogens rika växt- och djurliv ska bevaras och gynnas,
- skogen ska vara naturskogsartad genom att vara varierad och flerskiktad med god tillgång på gamla träd, grova träd, ihåliga träd samt stående och liggande död ved,
- området ska vara en tillgång för rörligt friluftsliv.

Syftet ska uppnås genom att:

- naturen skyddas genom föreskrifter som reglerar skogsbruk och olika typer av exploatering,
- skogen i huvudsak formas av naturliga processer vilket också kan efterliknas genom naturvårdande skötsel. Skötsel utförs också för att gynna olika typer av lövskogar i olika delar, ta bort gran, restaurera yngre bestånd och nyskapa livsmiljöer för växt- och djurlivet,
- smååkrar bevaras öppna,
- enklare åtgärder vidtas för rörligt friluftsliv.

2. ADMINISTRATIVA DATA

Tabell 1. Administrativa data

Naturreservatets namn	Äskekulla
NVR-id	2052001
Kommun	Tingsryd
Län	Kronobergs län
Distrikt	Urshult
Natura 2000-område	Nej
Lägesbeskrivning	Ca 8,5 km norr om Urshults kyrka
Centrumkoordinater (SWEREF99TM)	X: 486132 Y: 6272830
Kartblad Index 100 km	62E
Naturgeografisk region	12a SÖ Smålands skog-/sjörik slätt
Huvudsaklig objektkategori	Ä, Ädellövskog

IUCN-kategori	IV, Habitat/Artskyddsområde (Habitat/Species Management Area)
Fastighet och ägarkategori	Rörvik 2:1 (F.d. Äskekulla 1:2) Privat
Servitut/rättigheter/ Samfälligheter	-
Sakägare	Enligt bilaga 3
Areal	19,8 ha
Förvaltare av naturreservatet	Länsstyrelsen i Kronobergs län

Tabell 2. Prioriterade bevarandevärden

Typ	Värde
Naturtyper	Ädellövskogar.
Strukturer	Grova och gamla träd av många trädslag, död ved, boträd, bryn.
Arter	Svampar, mossor, lavar, vedlevande insekter, fågelliv.
Friluftsliv	Naturupplevelser.

Tabell 3. Naturtyper enligt nuvarande förhållanden (KNAS) och enligt bevarandemålen.

Naturtyp	Areal enligt nuvarande förhållanden (ha)	Areal enligt bevarandemålen (ha)
Hygge/Ungskog	2,4	0*
Ädellövskog	10,5	12,0 - 14,4*
Triviallövskog med ädellövinslag	3,9	2,4 - 3,9*
Åker	1,3	1,3
Våtmark	1,7	1,7
SUMMA	19,8	19,8

*Inslag av triviallöv som björk och asp är önskvärdt i hela området och skötseln ska i viss mån gynna förnyring av dessa på lämpliga platser. Successivt kommer dock skogspartier som idag har stor andel pionjärträd att övergå till ädellövskog. Ungskogar kommer å andra sidan sannolikt domineras av pionjärträd lång tid framöver.

3. HISTORISK MARKANVÄNDNING

På storskifteskartan från 1775 står det ”Eskekulla Hage” i detta området vilket tyder på att området inte var åker eller äng utan någon typ av betesmark som sannolikt var mer eller mindre trädklädd.

På lagaskifteskartan från 1855 ligger den norra delen på utmark, i ”Kohagen” och ”Oxhagen” (närmast sjön), medan den södra delen ligger inom ”Gärdet” som verkar vara ett åker- och ängsgärde. Ytterligare smååkrar finns vid denna tid i det som idag är skog varav vissa benämns ”ödeåker”.

På flygfoto från 1946 (underlag för Ekonomiska kartan) finns stora ytor med öppen ängsmark närmast åkrarna och den sydvästra delen närmast gården är markerad som ängsfruktodling. Men stora delar av området, framför allt i norr, är också gles skog. Sammantaget kan det konstateras att området i stort har varit betydligt mer öppet men har lång kontinuitet av ädellövträd- och skog.

4. OMRÅDETS BEVARANDEVÄRDEN

4.1. GEOVETENSKAPLIGA VÄRDEN OCH FÖRHÅLLANDEN

Åsnenområdet ligger på den sydsvenska urbergsslätten och terrängen är flack. Äskekulla är en del av halvön Vemboö som var mer eller mindre en ö före Åsnens sänkning (ca 0,75 m). Området sluttar svagt mot sjön i öster. Det finns gott om små berg i dagen i området, bland annat en större berghäll vid sjön längst i sydöst, Jans hall. Berggrunden i trakten är urbergarter som granit, ryolit och gnejs. De lösa jordlagrena är stenig morän.

4.2. NATURVÄRDEN

Byn Äskekulla ligger på halvön Vemboö vid sjön Åsnen. Hela trakten kring Åsnen, och inte minst Vemboö och den i NV angränsande Sirkön, utmärker sig genom stor andel ädellövskog i mosaik med odlingsmarker. Trakten utmärker sig också för sin tradition av fruktodling och ängsfruktodlingar.

Huvuddelen av området är ädellövskog eller annan lövskog med inslag av ädellöv med hög bonitet. Bok, ek och hassel dominerar men det finns ett stort antal andra träd och buskar. I området finns också en stor variation vad gäller blandningar av trädslag inom bestånden. Det finns rena bokskogar, blandskogar av ek och bok, blandskogar av al och hassel och blandskogar med inslag av lind, lönn, ask, alm och apel. De sistnämnda blandskogarna finns framför allt i västra och södra delen. Inslaget av björk och asp är stort i alla delar. Sälg och rönn förekommer också. Längst stranden finns ett större inslag av al och brakved. Al har också ett stort inslag i det nordvästra hörnan. Bland buskar förekommer hagtorn, olvon, slån och nypon. Skogen som helhet har en stor variation i ålder, skiktning och slutenhet vilket visar att den till stor del är opåverkad av skogsbruk, annat än plockhuggning, sedan lång tid. Gamla kartor visar att stor del av skogen i området har lång kontinuitet på ädellövskog. Den sydvästra delen närmast gården är yngre och har tidigare varit öppen.

På Äskekulla holme finns en 20-årig granplantering. Även utmed vägen finns en mindre ung granplantering. Utöver det finns enbart några få jättegranar vid strandkanten på fastmarken. Inslaget av tall är litet.

Markvegetationen är sparsam och saknas i den norra halvan i stora stycken eller består av väggmossa och andra vanliga mossor samt glest blåbärsris. I vissa delar finns inslag av harsyra och stinksyska. Stort inslag av majbräken och träjon (även nordbräken är noterad på angränsande fastighet i norr) i partier med rörligt markvatten.

Skogens medelålder är något över 100 år men de äldsta träden är närmare 200 år. Skogen har gott om död ved av olika trädslag och i olika former. Brandticka växer på stående björkhögstubbe och långfliksmossa finns på liggande död ved. Platt fjädermossa, fällmossa, guldlockmossa, klippfrullania, krushättemossa, lönnlav, rostfläck, glansfläck och gulnål växer på lövträdstammar. Flera hackspettsarter och andra hålbbyggande fåglar trivs i området. Insektslivet är inte undersökt.

I området finns ett antal smååkrar med solbelysta bryn.

Strandskogen mot sjön Åsnen är busk- och trädklädd och strandmiljön är stenig. Längst i söder finns en större klippa vid stranden, Jans hall. Mellan fastlandet och Äskekulla holme finns ett öppet strandkärr med inslag av traddungar.

4.3. KULTURHISTORISKA VÄRDEN

I den centrala delen av området finns fossil åkermark bestående av ett stort röjningsröseområde med ca 150 röjningsrösen. Rösena är ca 3 – 7 m i diameter och de flesta ca 0,3 – 0,5 m höga. I sydöst har rösena i senare tid byggts på med sten. På ett ställe passerar en yngre stenmur rakt över en fornåker vilket på ett tydligt sätt visar i vilken tidsordning de kommit till (norr om åkern 4C). Ytterligare ett mindre röjningsröseområde finns i söder på bägge sidor om gränsen till Äskekulla 1:4.

På Laga skifteskartan finns vid sjön en plats markerad med ”notplanen”. Detta är sannolikt en av de två marksamfälligheter som tidigare har funnits (ekonomiska kartan 1949) men som nu är borttagna. Den andra ligger mitt inne i skogen och kan ha varit någon typ av täkt, på kartan anges ”mohåla” på ungefär samma ställe.

4.4. FRILUFTSLIV

4.4.1. Tillgänglighet

Hela Åsnenområdet har stort värde för friluftslivet och har ett stort antal besökare på land och till sjöss.

4.4.2. Slitage och störningar

Risken för slitage och störningar från det rörliga friluftslivet bedöms som liten.

4.5. ANLÄGGNINGAR

Det finns en brukningsväg som bland annat leder fram till åkrarna. Området saknar övriga anläggningar för friluftslivet.

5. GENOMFÖRDA INVENTERINGAR OCH DOKUMENTATION

Lantmäteriet, 1775. Storskifte. Akt 07-URS-145.

Lantmäteriet, 1855. Laga skifte. Akt 07-URS-72.

Lantmäteriet, 1949. Ekonomiska kartan. Munkanäs J133-4E5h51 och Sånnahult J133-4E4h52.

Länsstyrelsen i Kronobergs län, 1989. Kronobergs Natur. Naturvårdsprogram för Kronobergs län. Områdesbeteckning: Tingsryd 1m (del av Åsnenområdet).

Länsstyrelsen i Kronobergs län, 1999. Områden av riksintresse för naturvård i G län. Områdesbeteckning: NRO07024.

Skogsstyrelsen, 1994. Nyckelbiotopsinventering, objekt-id N 1246 - 2016.

Riksantikvarieämbetets "Fornsök", 2016.

Naturvårdsverket (2016). Bearbetade uppgifter över naturtyper och markslag enligt KNAS. Metrias databas VIC Natur 2016-10-31.

NNK-Naturanaturtypskarteringen, 2015. Metrias fjärranalys enligt uppdrag av Naturvårdsverket. Obearbetad version.

Sveriges geologiska undersökning. Berggrundskarta.

PLANDEL

5. SKÖTSELOMRÅDEN

Naturreseptatet är indelat i 5 skötselområden samt beskrivning av åtgärder för friluftslivet (nr 6). Vissa skötselområden är indelade i delområden, se skötselplanekartan sist i dokumentet.

5.1. BEVARANDEMÅL FÖR HELA OMRÅDET

Målet med denna skötselplan är för hela området att lövskogarna ska restaureras och bli äldre och mer varierade sett ur naturvårdssynpunkt samt att smååkrar och strandkärr i möjligaste mån bibehålls öppna.

5.2. GENERELLA RIKTLINJER OCH ÅTGÄRDER FÖR HELA OMRÅDET

Multnande ved, hålträäd och savflöden ska aktivt skapas med olika metoder, t.ex. ringbarkning eller kapning till högstubbar. Bryn och variation i övrigt får skapas genom punktinsatser som ringbarkning eller andra åtgärder. Ved från skötselåtgärder lämnas kvar eller flyttas inom området. Toppas, ris och krent löv (<15 cm) får köras ut efter att tillräcklig mängd utifrån naturvårdssynpunkt lämnats kvar som ringbarkad, stående och liggande död ved. Även övriga träd som faller på olämpliga ställen får flyttas.

Granföryngring ska tas bort och får köras ut. Föryngring av löv- och tallskog (tall på Äskekulla holme) kan vid behov gynnas genom åtgärder som t.ex. småskalig markberedning i kombination med plantering/insådd av frö eller ollon av lokal proveniens.

Skogsbyte får användas som skötselmetod i skötselområdena 2, 3, 4 och 5 och närmast angränsande delar av skötselområde 1.

Främmande, invasiva eller expansiva arter ska tas bort.

5.3. SKÖTSELOMRÅDEN

Tabell 4. Skötselområden

Typ av skötselområde	Antal delområden	Areal (ha)
1. Ädellövskog	1	10,5
2. Övriga lövskogar	3	3,9
3. Ungskog – restaureringsområden	3	2,4
4. Smååkrar	4	1,3
5. Strandkärr	1	1,7
6. Friluftsliv	-	-
SUMMA		19,8

Skötselområde 1: Ädellövskog med bok och ek (10,5 ha)

Beskrivning

Bok, ek och hassel dominerar men det finns ett stort antal andra trädslag och buskar. Vissa delar är ren bokskog, andra delar blandskog av bok och ek, alla med inslag av andra lövträdslag. Bokdominansen är störst i norra delen. Ekinslaget ökar söderut och i sydligaste delen finns partier med ekdominans. Inslaget av lind och hagtorn är störst i sydöstra delen i omgivningarna kring åkrarna 4C och 4D. Inslaget av lönn, ask, alm och apel är störst nära gårdsbyggnaderna. Inslaget av björk och asp är stort i alla delar. Sälk och rönn förekommer också. Längs stranden finns ett större inslag av al och brakved. Björnbär förekommer också utmed stranden. Nära sjön finns några jättegranar. Hela området väster om åkern 4C är yngre eftersom det var öppet och trädlöst på gamla ekonomiska kartan (1949). Stor del av skötselområdet är fornåker.

Vid sjön i söder finns en stor berghäll med fin utsikt över sjön, Jans hall.

Ett dike går från centrala delen av åker 4D rakt norrut till sjön.

Fastighetsägaren har rätt att förbättra brukningsväg (samma bredd) med liten vändplan och göra mindre brygga vid sjön (se detaljer i föreskrifter under A).

Bevarandemål

Ädellövskog av bok och ek (9130 och 9020, delvis gränsfall mot 9110 resp. 9190) med inslag av andra lövträd och buskar. Tall är ett värdefullt inslag där det förekommer spontant. Gran finns bara undantagsvis.

Skog med stor andel gamla och grova träd samt träd i de flesta åldersklasser. I skogarna finns tillgång på hålträd, stående och liggande multnande ved på land och i vattnet. Bryn mot smååkrar och väg är rika på nektarrika buskar och träd. Även i strandzonen finns gott om död ved.

Skötselåtgärder

- Vidkroniga eller grova träd ska gynnas genom att inväxande träd fälls eller dödas genom t.ex. ringbarkning. Även yngre träd får gynnas på detta sätt för att öka mångfalden av naturligt förekommande träd och buskar eller för att nyskapa vidkroniga träd. Bland träd gynnas ek och lind till förmån för bl.a. bok, främst i södra halvan.
- Bryn skapas mot åkrar och vägen.
- I täta yngre trädgrupper kan utglesning göras för att snabbare skapa grövre och vidkroniga träd.
- Gran- och lärkföryngring röjs bort vid behov.
- Mindre öppning för utsikt mot sjön får skapas på något lämpligt ställe vid stig.
- Dike får inte rensas utan tillåts växa igen. För att påskynda igenväxning och minska risken för utsläpp av näringsämnen och slam kan ris läggas i dikets botten sista sträckan innan det mynnar ut i sjön.

Skötselområde 2: Övriga lövskogar (3,9 ha)

Beskrivning

2A (0,7 ha): Tät skog med hassel och al som i äldre tider har legat på utmark. Fältskiktet är glest, till stor del vegetationslöst. Brukningsvägen som går genom området har bitvis körskador. Vid brukningsvägens infart finns ett mindre bestånd med parkslide.

2B (1,5 ha): All gran som var spridd i beståndet har under det senaste året plockats ut. Kvar är björk, ek, asp, hassel. Inslag av rönn, tall och yngre bok. Utmed vägen finns en stensträng med inslag av hagtorn, slån, nypon och olvon. På ett ställe en större stentipp utmed vägen. Röjningsrösen förekommer.

2C (1,2 ha): En svag sluttning med asp, björk, ask, hassel och inslag av al. Ett antal grova före detta hamlade askar och ett stort antal mycket grova aspar och grova björkar. Några ekar och gott om små hagtornsbuskar. Inslag av röjningsrösen och en stenmur. I sydvästra hörnet ett mindre parti med ung granplantering.

2D (0,5 ha): Området var på gamla ekonomiska kartan (1949) en ängsfruktodling. Idag finns enstaka fruktträd som lever, i övrigt är området igenväxt med björk, alm, m.m. På marken finns mest kirskål och nässlor med enstaka inslag av rödblåra, vänderot och vårärt. Gott om sentida rösen.

Bevarandemål

Lövblandskog med stor andel gamla och grova träd samt träd i de flesta åldersklasser (naturtypen är i ett successionsstadium och går inte att bestämma i detta skede). I skogarna finns tillgång på hålträd, stående och liggande multnande ved. Det finns ljusöppna skogspartier med inslag av vidkroniga träd, gläntor och buskskikt, t.ex. apel, hagtorn, olvon, nypon, hassel och oxel (framför allt i 2C och 2D). Vissa delar kan vara hässlen.

Trädslagsinnehållet styrs främst av naturlig förnyring men dominans av ask och alm undviks med tanke på de sjukdomar som drabbar dessa trädslag. Sammansättningen av trädslag varierar över tid. Björk och asp är viktiga successionsarter som förnärvarande har stor andel och stora naturvärden men som på sikt kommer att minska. Fortsatt förnyring av asp är dock ett välkommet inslag. Gran förekommer inte.

Skötselåtgärder

- 2A: Små punktinsatser vid behov för eventuella vidkroniga träd eller för att öka mångfald av trädslag. Hassel får glesas ut för att få grövre hasselbuketter. Parkslide tas bort.
- 2C: Granplantering tas bort snarast.
- 2C: En grov hästkastanj vid vägen huggs fri. Den får sparas trots att det är en inplanterad art eftersom trädet är grovt och därmed värdefullt.

- 2B, 2C, 2D: Vidkroniga eller grova träd ska gynnas genom att inväxande träd fälls eller dödas genom t.ex. ringbarkning. Även yngre träd får gynnas på detta sätt för att öka mångfalden av naturligt förekommande träd och buskar.
- 2B, 2C, 2D: I täta yngre trädgrupper kan utglesning göras för att skapa grövre och vidkroniga träd.
- Bryn skapas mot åkrar och vägen.
- Granföryngring röjs bort löpande vid behov.
- Värna levande fruktträd. Plantering av nya fruktträd och ympning får ske.
- Bete är en skötselmetod som skulle gynna naturvärdena om möjlighet uppstår.

Skötselområde 3: Ungskog - restaureringsområden (2,4 ha)

Beskrivning

3A (0,3 ha): Hygge med ströträd. Planterad granskog har avverkats 2019. I samband med detta plockades också övriga strödda granar bort i lövskogen runt omkring. I ett bryn mot vägen finns grova björkar, rönn, en, olvon och al. I kanten mot norr finns brandticka på högstubbe av björk.

3B (0,4 ha): Detta område var 1949 en i huvudsak trädlös gräsmark (tillsammans med angränsande del av 2C). Idag är det igenväxt med mycket tät, klen hassel med upphissade kronor och vegetationslös mark. Bara enstaka inslag av klen ask, lönn, bok och gran.

3C (1,7 ha): På Äskekulla holme finns en 20-årig granplantering på större delen av ön. Längs stranden runt hela ön finns ett strandbryn med äldre tall, ek, björk, bok, m.m. På norra delen av ön finns ett krön där berget går i dagen.

Bevarandemål

3A: Det långsiktiga målet är detsamma som för skötselområde 2, se ovan. Först blir det sannolikt naturligt ett successionsstadium med stor andel björk och andra pionjärträd.

3B: Det långsiktiga målet är detsamma som för skötselområde 2, se ovan.

3C: Det långsiktiga målet är detsamma som för skötselområde 1, se ovan, fast med högre ambition för inslaget av tall. Inslaget av tall ska i möjligaste mån vara stort men sammansättningen av trädslag varierar över tid och björk och asp är viktiga successionsarter. De närmaste årtiondena kan gran finnas kvar i viss omfattning i avvaktan på föryngring av andra trädslag.

Skötselåtgärder

- 3A: Ungskog röjs för styrning mot målet.
- 3B: Utglesning av hassel.
- 3C: Planterad gran avvecklas i ett eller flera steg. Naturvårdsbränning kan tillämpas som skötselmetod för att gynna tall och asp. Enklare markberedning och plantering/sådd, även av ädellöv, med lokal proveniens får förekomma. Utglesning görs i kommande föryngring för att skapa grövre och vidkroniga träd.

Skötselområde 4: Smååkrar (1,3 ha)

Beskrivning

4A: Ohävdad öppen åker vid byvägen. Stensträng utmed vägen.

4B: Ohävdad öppen åker. Var på gamla ekonomiska kartan (1949) åkerfruktodling.

4C: Ohävdad åker med misslyckad, ung granplantering. Var på gamla ekonomiska kartan (1949) åkerfruktodling.

4D: Smala åkrar.

Samtliga områden har i dagsläget ensartad vegetation med till exempel hundäxing och nässlor.

Bevarandemål

Åkrarna ska hållas öppna genom slätter eller bete som vid behov kan varvas med gräsbränning. Genom att gräs körs bort eller bränns kan vegetationen magras ut så att det på sikt blir inslag av fler örter som kan ge föda åt insekter som bin, fjärilar, m.m. Kring ytorna finns värdefulla bryn med blommande träd och buskar. Plöjning för odling eller plantering av fruktträd får ske.

Skötselåtgärder

- 4C: Planterade granar tas bort.
- Samtliga områden: Hävd genom slätter eller bete som vid behov kan varvas med gräsbränning.
- Samtliga områden: Brynen sköts så att nektarrika träd och buskar tar plats. Hamling kan ske där det är lämpligt. Åtgärden berör kanterna på skötselområdena 1 och 2.
- Nyplantering av fruktträd får ske.

Skötselområde 5: Strandkärr (1,7 ha)

Beskrivning

Ett öppet strandkärr med träddungar av vide och björk. Träddungarna verkar finnas på någon typ av flacka moränvallar och även på äldre flygbilder finns träd och buskar i dessa delar. Vegetation med lågstarr, vitmossor, rosling, tranbär och pors. I kanterna säv, bladvass, vattenklöver och missne. Successiv igenväxning pågår sannolikt vilket också är naturligt. Vid studie av äldre flygbilder kan det konstateras att igenväxningstakten är relativt långsam.

Bevarandemål

I möjligaste mån ett öppet strandkärr (naturtyp 7140).

Skötselåtgärder

Röjning av igenväxning vid behov.

Skötselområde 6: Friluftsliv och förvaltning

Beskrivning

Hela Åsnenområdet har stort värde för friluftslivet och har ett stort antal besökare både på land och till sjöss. Området är relativt litet och det finns många andra naturreservat i trakten som har bättre förutsättningar för mer omfattande anordningar för friluftslivet.

Bevarandemål

Området tillgängliggörs med enkla anordningar. Traktor med redskap ska kunna komma fram till smååkrarna.

Skötselåtgärder

- Gränsmarkering görs på land.
- En mindre P-plats görs i norr utmed vägen. Informationsskylt om naturreservatet sätts upp vid P-plats. Skyltning görs inte från allmän väg.
- En strövstig anläggs. Rastbänk med utsikt över sjön sätts upp.
- Utmed strövstig kan informationsskyltar sättas upp om t.ex. lövskogens värden.
- Länsstyrelsens hemsida ska ha information om området.
- Enkel ny brukningsväg från bilväg kan skapas nära reservatets gräns genom 2C och 4B och därefter ansluta till befintlig brukningsväg som vid behov får förstärkas.

6. JAKT OCH FISKE

Det är inte tillåtet att utfodra vilt eller anlägga åtel inom reservatet. Ett undantag är att saltsten för vilt får sättas upp. Jakttorn får byggas och siktgata för jaktens behov får röjas vid behov i samråd med Länsstyrelsen. I övrigt inskränker inte naturreservatet rätten till jakt och fiske i området.

7. BRÄNDER, STORM, ÖVERSVÄMNINGAR, INSEKTS- /SVAMPANGREPP

Vid händelser som medför att stora mängder träd dör och/eller faller omkull vid t.ex. storm, insektsangrepp eller översvämning gäller följande. Död ved lämnas inom området, men veden får vid behov flyttas inom reservatet. Om dessa händelser medför mycket stora mängder med döda träd får delar av toppar, ris och klen ved tas ut.

8. BARNPERSPEKTIVET

Området ska genom stig, rastbänk och information vara tillgängligt för både barn och vuxna.

9. UTMÄRKNING

Reservatsgränsen på land ska märkas ut vilket innebär att gränsmärken målas på träd och på stolpar som slås ned i marken. Gränsmärkena ska placeras så att det går att se från ett märke till nästa. Vid gränsmarkering i skogsmark ska i gränslinjen, med 0,5 m på vardera sidan reservatsgränsen, röjas en tydlig gata. Denna gata får vid behov underhållas av förvaltaren. De träd som avverkas i gränsgatan tillfaller fastighetsägaren som också själv får ta vara på dem eller låta dem ligga kvar. Reservatsgräns som sammanfaller med fastighetsgräns ska underhållas som fastighetsgräns på sedvanligt sätt.

Utmed stranden märks gränsen ut på lämpliga ställen utifrån friluftslivssynpunkt.

10. SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Tabell 5. Sammanfattande prioritering av skötselåtgärder

Skötsel- område	Åtgärd	Prioritet, 1 - 3	Tidpunkt
Hela	Gränsmarkering	1	Inom 3 år
Utmed bilväg	P-plats och informationtavla	1	Inom 3 år
	Stig, rastbänk, m.m.	2	Inom 5 år
2C, 4C	Gran tas bort.	1	Inom 3 år
2A	Parkslide tas bort.	1	Inom 3 år
3C	Planterad gran avvecklas och eventuella föryngringsåtgärder.	2	Inom 5 år
3B	Utglesning av hassel.	2	Inom 5 år
4	Hävd.	2	Inom 5 år
1, 2, (4)	Gynna vidkroniga/grova träd, övriga träd och yngre efterträdare. Skapa död ved, hålträd, m.m. Skapa bryn.	2	Inom 5 år
1, 2	Utglesning i yngre trädgrupper.	2	Inom 5 år
1, 2	Föryngringsåtgärder (se ovan under ”Generella riktlinjer”)	3	Inom 10 år
3A	Ungskog röjs.	3	Ej bestämt
5	Röjning av igenväxning vid behov.	3	Ej bestämt
Hela	Löpande röjning av granföryngring	Vid behov	Vid behov

Prioritet: 1= Högst, 2= Hög, 3= Lägre

11. FÖRVALTNING, TILLSYN OCH UPPFÖLJNING

Länsstyrelsen är ansvarig för att skötseln av reservatet följer fastställd skötselplan. Detta inkluderar dokumentation och uppföljning av utförda åtgärder.

Länsstyrelsen har även ansvar för den operativa tillsynen i naturreservat enligt 26 kap. miljöbalken genom att övervaka att föreskrifter, dispenser och tillstånd följs.

Uppföljning av bevarandemålen ska ske i enlighet med en uppföljningsplan för länets alla skyddade områden som framöver kommer att fastställas av Länsstyrelsen.

Uppföljning av utförda åtgärder och av bevarandemålen ligger till grund för en utvärdering av:

- om syftet med reservatet har uppnåtts,
- om bevarandemål och gynnsamt tillstånd uppnåtts i reservatet,
- om skötselmetoder behöver förändras,
- om en revidering av skötselplanen behövs.

12. KARTA

Skötselplanekarta

